

Omslagsfoto: Malmö stad/Jens Nordström.

Efterlevnad av policy för mänskliga rättigheter

Fördjupad granskning

Stadsrevisionen

Diarienummer: SR-2024-91

Beslutad av revisorskollegiet: 2025-01-29

Innehållsförteckning

1	Slutsats	3
1.1	Rekommendationer	4
2	Granskningens utgångspunkter	5
2.1	Inledning.....	5
2.2	Syfte och revisionsfrågor	5
2.3	Revisionskriterier	6
2.4	Metod	7
3	Bakgrund	7
3.1	Policy för mänskliga rättigheter	7
3.2	Malmö stads styrdokument.....	9
4	Resultat av granskningen	10
4.1	Integrering av policyn	10
4.2	Uppföljning och intern kontroll	15
4.3	Kommunstyrelsens arbete med policyn.....	20

1 Slutsats

Syftet med granskningen har varit att bedöma om implementeringen av policyn för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet är ändamålsenlig. Vidare har syftet varit att granska om kommunstyrelsen har bedrivit ett tillräckligt arbete med att bedriva uppsikt samt leda, stödja och samordna i enlighet med policyn.

Den sammanvägda bedömningen är att gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens, hälsa-, vård- och omsorgsnämndens samt stadsbyggnadsnämndens implementering av policyn för mänskliga rättigheter inte är helt ändamålsenlig. Nämnderna bedriver ett aktivt arbete med de mänskliga rättigheterna men ingen av nämnderna har på ett systematiskt sätt omsatt policyns vägledande principer och integrerat dessa i sin verksamhetsplanering för hela nämndens verksamhet. Kommunstyrelsens arbete med att bedriva uppsikt samt leda, stödja och samordna nämndernas arbete i enlighet med policyn bedöms som inte helt tillräckligt. Kommunstyrelsen har utvecklat sitt stöd och sin uppsikt inom området, men behöver fortsätta utveckla sitt sätt att leda, stödja och samordna nämndernas arbete i enlighet med policyn.

Policyn för mänskliga rättigheter är ett styrdokument beslutat av kommunfullmäktige som ska genomsyra Malmö stads samtliga ansvarsområden samt ligga till grund för ett systematiskt och samordnat arbete i staden. Nämnderna ska enligt kommunallagen var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt. Med detta menas att en nämnd ansvarar för att all verksamhet som bedrivs inom nämndens verksamhetsområde stämmer med de övergripande mål som fullmäktige har ställt upp samt att verksamheten bedrivs i enlighet med de föreskrifter som kan finnas för verksamheten i lag, förordning eller reglemente eller i de särskilda beslut som fullmäktige kan ha fattat om verksamheten inom nämndens område.¹

Nämnderna bedriver ett aktivt arbete med de mänskliga rättigheterna. Arbetet planeras till viss del i nämndernas budgetar och följs till viss del upp i delårsrapporterna. I arbetet med riskanalyser inom den interna kontrollen beaktas rättighetsperspektivet till viss del. Samtidigt visar granskningen att ingen av nämnderna på ett systematiskt sätt har omsatt samtliga av policyns vägledande principer och integrerat dessa i sin verksamhetsplanering för hela nämndens verksamhet. På så vis är det inte säkerställt att policyn genomsyrar nämndernas

¹ Se Madell & Lundin, Kommunallagen, en kommentar (10 jan. 2025, JUNO), kommentaren till 6 kap. 6 §.

samtliga ansvarsområden och ligger till grund för ett systematiskt och samordnat arbete i staden, vilket det ska enligt policyn. Detta är en brist både utifrån policyn och utifrån kommunallagen.

Granskningen visar att kommunstyrelsens arbete med att bedriva uppsikt samt leda, stödja och samordna nämndernas arbete i enlighet med policyn inte är helt tillräcklig. Kommunstyrelsen har upprättat anvisningar till nämndernas budgetar 2024 samt till delårsrapporter och årsanalyser. Anvisningarna säkerställer en rapportering av och möjliggör en uppsikt över nämndernas arbete. Anvisningarna för kommande år visar att kommunstyrelsen fortsätter att utveckla sitt stöd och sin uppsikt inom området. Samtidigt framkommer att granskade nämnder efterfrågar mer stöd och en tydligare ledning i implementeringen av policyn samt i hur arbetet med policyn ska genomföras. Det finns en osäkerhet kring vad det innebär att arbeta rättighetsbaserat, vilket ska ske enligt policyn. Arbetet med policyn framstår fortfarande vara i en uppstartsfas två år efter att den beslutades.

1.1 Rekommendationer

Utifrån granskningens resultat lämnas följande rekommendationer till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden samt stadsbyggnadsnämnden:

- Säkerställ att policyns vägledande principer på ett systematiskt sätt omsätts och integrerats i nämndens verksamhetsplanering
- Säkerställ att uppföljningen av arbetet med policyn och resultatet av det sker inom ramen för den ordinarie mål- och verksamhetsuppföljningen och den interna kontrollen

Utifrån granskningens resultat lämnas följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Säkerställ att styrelsen leder, stödjer och samordnar nämndernas arbete enligt policyn
- Säkerställ att stadens nämnder erbjuds stöd om vad ett rättighetsbaserat arbete innebär

2 Granskningens utgångspunkter

2.1 Inledning

Kommunfullmäktige antog i juni 2022 en policy för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet. Policyn gäller från 1 oktober 2022.

Policyn anger förhållningssätt och vägledande principer för stadens nämnder och bolag i arbetet med mänskliga rättigheter. Nämnderna och bolagen ska omsätta policyns vägledande principer och integrera dessa i verksamhetsplanering och uppföljning. Kommunstyrelsen ska leda, stödja, samordna och ha uppsikt över nämndernas arbete enligt policyn.

I Malmö stads budget 2024 framkommer bland annat att kommunstyrelsen och dess förvaltning har ett särskilt ansvar för att stödja nämndernas och förvaltningarnas arbete i ett helhetsperspektiv samt att detta inbegriper även arbetet med barnrätt, jämställdhet och antidiskriminering, där Malmö stad har höga ambitioner. Att Malmö stad ska ha höga ambitioner kring detta har även framkommit av tidigare års budgetar.

I Malmö stads budget 2023 gavs ett uppdrag till kommunstyrelsen att brett utreda formerna för stadens arbete mot rasism och för mänskliga rättigheter så att det utformas på ett sätt där staden ytterligare kan kraftsamla och förbättra samordningen på området. Uppdraget återrapporterades till kommunfullmäktiges sammanträde den 23 maj 2024. Som en del i uppdraget ställdes en särskild fråga till nämnder och bolag i samband med årsanalysen 2023. En slutsats var att det finns ett aktivt arbete för mänskliga rättigheter i staden men att arbetet hade kunnat ske mer samordnat och systematisk.

Under de senaste åren har stadsrevisionen genomfört granskningar som belyst frågan om mänskliga rättigheter. I exempelvis de fördjupade granskningarna av ärendeprocessen och Malmö stads målstyrning har det framkommit brister i arbetet med olika perspektiv, exempelvis jämställdhet och barnrätt.

2.2 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen har varit att bedöma om implementeringen av policyn för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet är ändamålsenlig. Vidare har syftet varit att granska om kommunstyrelsen har bedrivit ett tillräckligt arbete med att bedriva uppsikt samt leda, stödja och samordna i enlighet med policyn.

Med ändamålsenlig avses i denna granskning att nämndernas arbete för att främja de mänskliga rättigheterna har skett i enlighet med policyn för mänskliga rättigheter samt i enlighet med 6 kap. 6 § kommunallagen. Med tillräcklig menas att kommunstyrelsen har utövat sin uppsikt i enlighet med 6 kap. 1 § kommunallagen samt arbetat med att leda, stödja och samordna i enlighet med policyn.

Syftet har brutits ned till följande revisionsfrågor:

1. Har nämnderna omsatt policyns vägledande principer och integrerat dessa i verksamhetsplanering?
2. Genomför nämnderna en uppföljning av arbetet med policyn och följs resultatet av det upp inom ramen för den ordinarie mål- och verksamhetsuppföljningen och den interna kontrollen?
3. Har kommunstyrelsen uppsikt över samt leder, stödjer och samordnar nämndernas arbete?

2.2.1 Avgränsningar

Granskningen har avgränsats till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och stadsbyggnadsnämnden. Även kommunstyrelsens arbete med att leda, stödja och samordna enligt policyn och kommunstyrelsens uppsikt över nämnderna har granskats.

Tidsperioden som granskats är januari-oktober 2024. Granskningen genomförs under hösten och vintern 2024.

2.3 Revisionskriterier

- 6 kap. 1 § kommunallagen (2017:725)

Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet.

- 6 kap. 6 § kommunallagen (2017:725)

Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

- Policy för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet (KF 2022-06-22)
- Malmö stads budget 2024 (KF 2023-11-01)

2.4 Metod

För att kunna svara på granskningens syfte och revisionsfrågor har dokumentstudier genomförts av bland annat nämndernas protokoll, styrdokument, dokument för verksamhetsplanering samt för uppföljning. Intervjuer har genomförts med tjänstepersoner på berörda förvaltningar som har sakkunskap om arbetet med mänskliga rättigheter. Intervjuer har även genomförts med tjänstepersoner på kommunstyrelsens förvaltning som samordnar stadens arbete med mänskliga rättigheter och följer upp detsamma för hela staden.

Granskningen har genomförts av sakkunniga revisorer på stadsrevisionen i Malmö stad och kvalitetsgranskats av revisionsdirektören. Granskningen har beretts av styrgrupp KS inom revisorskollegiet. Sakkunniga revisorer har prövat sitt oberoende i enlighet med Skyrevs rekommendation och inte funnit något hinder mot att utföra granskningen.

Förvaltningarna har getts möjlighet att faktagranska rapporten.

3 Bakgrund

3.1 Policy för mänskliga rättigheter

Kommunfullmäktige beslutade om Policy för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet den 22 juni 2022. Inför beslutet genomfördes två remissomgångar. Det första förslaget som skickades på remiss ansågs inte ge en ändamålsenlig styrning för området och ett nytt förslag togs därför fram. Efter den andra remissomgången hade flera nämnder fortfarande ett antal synpunkter kring styrningen gällande området utifrån förslaget. Inför kommunfullmäktiges beslut om policyn gjordes vissa förändringar i förslaget utifrån remissinstansernas yttranden. Bland annat gjordes ett tillägg som beskrev behovet av styrning och vägledning på lokal nivå samt ett tydliggörande av kommunstyrelsens ansvar.

I och med att policyn antogs upphävdes tre utvecklingsplaner som kommunfullmäktige beslutat om. Utvecklingsplanerna avsåg arbetet mot diskriminering, för jämställdhetsintegrering och för barnets rättigheter.

Av policyn framgår att denna anger förhållningssätt och vägledande principer för arbetet med mänskliga rättigheter, med särskilt fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet, i Malmö stad. Policyn gäller för stadens nämnder och styrelser för de kommunalt helägda bolagen. Den syftar till att ge vägledning i arbetet med att säkerställa respekten och skyddet för och främjandet av mänskliga rättigheter på lokal nivå i Malmö stad. Policyn omfattar Malmö stads alla ansvarsområden riktade mot Malmöbor och andra brukare av stadens verksamheter. Den ska ligga till grund för ett systematiskt och samordnat arbete i staden. Principerna i policyn ska genomsyra Malmö stads samtliga ansvarsområden.

Det framgår vidare att Malmö stad ska ha ett rättighetsbaserat arbete. Att verka rättighetsbaserat innebär att verksamheten sätter individens rättigheter i främsta rummet. Ett rättighetsbaserat arbete utgår från principer om icke-diskriminering, jämlikhet och jämställdhet, deltagande och inkludering samt transparens och ansvar.

För att omsätta de mänskliga rättigheterna ska Malmö stads samlade arbete ta utgångspunkt i vägledande principer som bygger på principerna för ett rättighetsbaserat arbete.

1. Malmö stad sätter Malmöbon i centrum och säkerställer individens rättigheter i stadens styrning- och verksamhetsuppföljning samt i analyser och beslut.
2. Malmö stad är tillgängligt för alla och verksamhet genomförs med likvärdigt, jämlikt och jämställt bemötande, kvalitet och tillgång.
3. Malmö stad tar tillvara på Malmöbornas kunskap och erfarenheter och ger dem möjligheter att ha inflytande i frågor och beslut som påverkar dem.
4. Malmö stad kommunicerar på ett transparent och inkluderande sätt om stadens verksamhet och om Malmöbornas rättigheter och möjligheter att utkräva dem.

Av policyn framgår att eftersom principerna i policyn utgör en långsiktig vägledning inom området så styrs det praktiska genomförandet av prioriteringar och ekonomiska förutsättningar som anges i Malmö stads budget.

Av policyn framgår vidare att samtliga nämnder och bolagsstyrelser har ett ansvar för att omsätta policyns vägledande principer och integrera dessa i verksamhetsplanering och uppföljning. Kommunstyrelsen har, utöver att omsätta de vägledande principerna i verksamhetsplanering och uppföljning, ett särskilt ansvar för att leda, stödja, samordna och ha uppsikt över nämndernas arbete enligt policyn. Uppföljning av stadens arbete med policyn och resultatet ska ske inom ramen för den ordinarie mål- och verksamhetsuppföljningen och den interna kontrollen.

3.2 Malmö stads styrdokument

Kommunfullmäktige beslutade 2011-04-20 om Riktlinjer för utformning av Malmö stads styrdokument. Av denna riktlinje framgår att kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och har det övergripande ansvaret för kommunens utveckling. Kommunfullmäktige beslutar i principiella frågor och i ärenden av större vikt för kommunen. Det framgår av riktlinjen att detta innebär att de styrdokument som antas av kommunfullmäktige är överordnade övriga kommuncentrala styrdokument.

Kommunfullmäktiges styrdokument har som syfte att peka ut inriktningen för kommunen. Styrdokument från kommunfullmäktige karakteriseras av följande egenskaper:

- uttrycker inriktningen för vad som ska uppnås
- har ett medborgarfokus; utgår från och riktar sig till medborgarna
- är övergripande
- avser frågor av större vikt eller frågor av principiell art
- följs upp av kommunstyrelsen
- kan innehålla krav på att styrelse eller nämnd tar fram särskilda anvisningar.

Detta innebär att dokumenten program, plan och policy enligt definitionerna i dessa riktlinjer beslutas av kommunfullmäktige.

I Malmö stad avser en *policy* grundprinciperna för organisationens handlande inom ett visst område. Exempel på policyområden kan vara miljö, kommunikation, personal, jämställdhet och mångfald. Policyn ger inte några fasta regler, utan principer som vägledning för bedömning från fall till fall. En policy kan

ibland uttryckas i en enda mening. Det kan därför ofta vara lämpligt att konkretisera policyn genom till exempel riktlinjer.

Vad gäller nämndernas ansvar framgår det vidare att om förvaltningarna har behov av att förtydliga eller komplettera kommungemensamma styrdokument kan detta göras genom exempelvis strategier, handlingsplaner, riktlinjer, regler och rutiner.

En policy anses i riktlinjen vara ett reglerande styrdokument. Det anges att denna form för styrande dokument klargör kommunfullmäktiges, nämndens eller förvaltningens förhållningssätt till något eller är en handbok för hur en tjänst eller service ska utföras. Dokumenten ska hjälpa till att skapa sunda beteenden och säkerställa att alla gör likadant. Det är viktigt att säkerställa att de reglerande dokumenten följs, exempelvis som en del av den interna kontrollen.

4 Resultat av granskningen

4.1 Integrering av policyn

Har nämnderna omsatt policyns vägledande principer och integrerat dessa i verksamhetsplanering?

4.1.1 Bedömning

Av granskningen framgår att ingen av nämnderna på ett systematiskt sätt har omsatt policyns vägledande principer och integrerat dessa i sin verksamhetsplanering för hela nämndens verksamhet. På så vis är det inte säkerställt att policyn genomsyrar nämndernas samtliga ansvarsområden och ligger till grund för ett systematiskt och samordnat arbete i staden, vilket det ska enligt policyn. Detta är en brist både utifrån policyn och utifrån kommunallagens krav om att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden har utifrån de vägledande principerna påbörjat en systematisk genomlysning av verksamheterna. Arbetet med detta är ännu inte slutfört. Övriga nämnder har inte genomfört någon liknande systematisk genomlysning av sin verksamhet utifrån policyn.

Samtliga granskade nämnder arbetar för att främja mänskliga rättigheter. Både genom utövandet av nämndernas grunduppdrag, exempelvis i form av undervisning i värdegrundsfrågor, och genom olika särskilda insatser och analyser.

Stadsbyggnadsnämnden har bland annat infört en systematik för att beakta jämlikhet och sociala frågor i planprocesserna. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden genomför en systematisk genomgång av planering- och uppföljningsdokument för att synliggöra mänskliga rättigheter och planera arbetssättet för uppföljning framöver.

Nämnderna ska enligt kommunallagen var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt. Med detta menas att en nämnd ansvarar för att all verksamhet som bedrivs inom nämndens verksamhetsområde stämmer med de övergripande mål som fullmäktige har ställt upp samt att verksamheten bedrivs i enlighet med de föreskrifter som kan finnas för verksamheten i lag, förordning eller reglemente eller i de särskilda beslut som fullmäktige kan ha fattat om verksamheten inom nämndens område.²

När en policy implementeras behöver det finnas ett systematiskt arbete inom nämndernas verksamhet där policyns vägledande principer omsätts i all den verksamhet som nämnden ansvarar för. Det krävs därför ett systematiskt arbete för hela nämndens verksamhet. Det kan inte anses vara tillräckligt med att arbeta med de vägledande principerna i enskilda projekt eller i delar av nämndens ansvarsområden utan det måste ske en systematisk genomgång av verksamheten utifrån policyn för att säkra efterlevnaden av policyns vägledande principer.

Det mest centrala styrdokumentet i nämndernas styrning är nämndsbudgeten. Det är i budgeten som nämnden gör sin verksamhetsplanering för året. Ett annat centralt styrsystem är nämndens arbete med intern kontroll.

Det framgår av nämndernas budgetar att det sker en viss planering av arbetet med de mänskliga rättigheterna. Nämndernas riskanalyser och internkontrollplaner visar vidare att det finns ett rättighetsperspektiv i planeringen av den interna kontrollen, detta utifrån att det har beaktats i vissa av de kommunövergripande riskanalyserna och planerade kommungemensamma granskningar. Nämnderna har dock inte säkerställt en systematisk genomgång av och planering utifrån hela verksamheten för att säkerställa att nämndens hela verksamhet utförs i enlighet med fullmäktiges policy.

Enligt policyn ska det finnas ett rättighetsbaserat arbete. Detta har ännu inte integrerats fullt ut i någon av de granskade nämndernas verksamheter. Av

² Se Madell & Lundin, Kommunallagen, en kommentar (10 jan. 2025, JUNO), kommentaren till 6 kap. 6 §.

granskningen framkommer att det finns en osäkerhet om vad som avses med ett rättighetsbaserat arbete. Arbetet med policyn framstår fortfarande vara i en uppstartsfas två år efter att den beslutades.

4.1.2 lakttagelser som ligger till grund för bedömning

4.1.2.1 Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Under intervju framhålls att verksamheten arbetar i enlighet med policyns vägledande principer och att policyn vägleder all verksamhet inom förvaltningen. Samtidigt beskrivs att arbetet med de mänskliga rättigheterna förverkligas genom skolornas arbete med värdegrundsfrågor, ett arbete som bygger på skollagen och läroplanerna för gymnasieskolorna och vuxenutbildningen. Arbetet med mänskliga rättigheter beskrivs som en del av nämndens kärnuppdrag och regleras genom skollagen och verksamhetens läroplaner. Det har inte ansetts som en nödvändighet att omsätta policyns vägledande principer för att dessa ska integreras i nämndens verksamhetsplanering eftersom ett omfattande arbete redan pågår inom de fyra vägledande principerna utifrån de krav som ställs i skollagen och läroplanerna. De vägledande principerna anses docka in i det pågående arbetet.

I gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens budget 2024 omtalas inte de vägledande principerna specifikt men fullmäktiges policy omtalas, både kopplat till planering av verksamhet inom nämndens prioriteringar och till planering av verksamhet inom de av kommunfullmäktige antagna målen som gäller för nämnden. Utöver detta framgår på flera ställen i nämndens budget att arbetet med de mänskliga rättigheterna är en del av skolans grunduppdrag, konkret genom skolornas undervisning och indirekt genom skolans kompensatoriska uppdrag. Planer för att utveckla arbetet kopplat till antidiskriminering, heder, minoriteters rättigheter och kränkande behandling omtalas och kopplas på flera ställen i budgeten till fullmäktiges policy.

Nämndens riskanalys för den interna kontrollen innefattar risker som på olika sätt kan anses vara kopplade till nämndens arbete med mänskliga rättigheter. Dessa är risk för bristande tillgänglighet, AI-relaterade risker, risk för att barnkonventionen inte uppfylls samt risk för bristande digital offentlig service. Riskerna har identifierats inom ramen för de kommungemensamma internkontrollgranskningarna och inte specifikt utifrån nämndens verksamhet. Riskerna om bristande digital offentlig service och AI-relaterade risker finns med i nämndens interkontrollplan och granskas kommungemensamt. Av nämndens

protokoll januari-oktober 2024 framgår inga beslut som fattats av nämnden som på ett tydligt sätt kan kopplas till fullmäktiges policy.

Under året har förvaltningen påbörjat ett projekt där en tjänsteperson har fått uppdraget att genom dokumentstudier sammanställa och systematisera de insatser som pågår inom nämndens verksamhet kopplat till fullmäktiges policy för mänskliga rättigheter. Detta ska ligga till grund för arbetet framöver.

Av intervjuerna framkommer att stadskontoret upplevs erbjuda en samordning gällande arbetet med mänskliga rättigheter genom olika nätverk men den stödjande rollen samt kommunikationen gällande förväntningar beskrivs som ett utvecklingsområde. Stödet beskrivs utgå från en övergripande nivå.

4.1.2.2 Stadsbyggnadsnämnden

Under intervju beskrivs att ett arbete pågår för att främja mänskliga rättigheter. Att det pågår arbete med detta i delar av nämndens verksamhet stöds av de dokumentstudier som har genomförts inom ramen för granskningen. Flera medarbetare arbetar med olika pågående projekt eller insatser som kopplas till att integrera mänskliga rättigheter i nämndens verksamhet. Ett exempel är metoden ”Min plats” som hjälper staden att involvera barn och unga i stadsutvecklingen. Ett annat exempel är jämlikhetsverkstaden som innefattar en systematik för att integrera jämlikhet i planeringsprocessen.

Nämndens riskanalys för den interna kontrollen innefattar risker som är kopplade till nämndens arbete med mänskliga rättigheter, bland annat AI-relaterade risker samt risk för bristande digital offentlig service. Dessa båda har identifierats inom ramen för de kommungemensamma internkontrollgranskningarna, och inte specifikt utifrån nämndens verksamhet. Riskerna finns i nämndens internkontrollplan och granskas kommungemensamt.

Avseende nämndens verksamhetsplanering för året beskrivs under intervju att policyns principer återspeglas i Malmö stads budget med kommunfullmäktigemål och att nämndens budget genom att utgå från Malmö stads budget har implementerat policyn. Det framkommer under intervju att verksamheten ser policyn för mänskliga rättigheter som en vägledning i hur arbetet med mänskliga rättigheter ska förverkligas. I intervjun beskrivs att fullmäktigemålen i Malmö stads budget på ett bra sätt ramar in hur nämnderna ska arbeta utifrån policyns vägledande principer.

I nämndens budget 2024 omtalas fullmäktiges policy för mänskliga rättigheter på flera ställen. Det anges att nämnden planerar att systematisera och utveckla jämlikhetsarbetet med utgångspunkt i Malmö stads policy för mänskliga

rättigheter. Detta kopplas till nämndens arbete med stadsplanering. Granskningen visar att förvaltningens arbete med att systematisera och utveckla jämlikhetsarbetet rapporterades vid nämndens sammanträde i april 2024. Se mer om detta under avsnitt 4.2.2.2.

Under intervju beskrivs att det upplevs finnas vitt skilda uppfattningar bland stadens förvaltningar om hur fullmäktiges policy för mänskliga rättigheter ska genomföras och att diskussioner har förts om hur verksamheterna ska ta sig an policyn. Det beskrivs vara otydligt huruvida och på vilket sätt policyn i sig ska följas upp, och hur detta ska särskiljas från olika förvaltningars grunduppdrag.

4.1.2.3 Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden

Under intervju beskrivs att policyn integreras genom att arbetet med mänskliga rättigheter är en del av nämndens grunduppdrag. Det beskrivs som en uttalad ambition att arbetet med mänskliga rättigheter ska vara en del av det dagliga arbetet och inte ett tillägg till det. Mänskliga rättigheter ska integreras i målstyrning och planering och ska enligt de intervjuade genomsyra all planeringen av verksamheten. En heltidstjänst är inrättad för att bistå med att bygga upp en struktur för planering och uppföljning utifrån fullmäktiges policy.

Nämnden har tidigare beslutat om en särskild plan för arbetet med mänskliga rättigheter inom förvaltningen. Planen gällde till 2022 men efter att fullmäktiges policy antogs övergick förvaltningen till att utgå direkt från fullmäktiges policy för mänskliga rättigheter. Att integrera fullmäktiges policy i ordinarie verksamhetsplanering och styrning beskrivs under intervju som ett pågående utvecklingsarbete.

I nämndens budget 2024 anges att nämnden ansvarar för att uppdraget utförs utifrån ett rättighetsbaserat arbetssätt i enlighet med fullmäktiges policy för mänskliga rättigheter. Det specificeras inte närmre vad detta innebär. Under fullmäktigemålet Malmö stad ger en god och likvärdig service står att under 2024 fortsätter det påbörjade arbetet med att ta fram en långsiktig planering för förvaltningens arbete med mänskliga rättigheter med utgångspunkt i Malmö stads policy för mänskliga rättigheter och dess vägledande principer för arbetet.

Vid intervju beskrivs att flera workshops har genomförts med olika delar av verksamheten i syfte att på ett systematiskt sätt bryta ner och konkretisera vad de vägledande principerna innebär för nämndens verksamheter. Ambitionen beskrivs vara att skapa en tydlighet kring vad verksamheten behöver följa specifikt i policyn och vad som redan följs genom att det ingår i kärnuppdraget. Tanken är inte att det ska leda till en konkret plan för det fortsatta arbetet, och

det är ännu inte klarlagt vad arbetet ska utmynna i rent konkret. Planen är att arbetet ska färdigställas under året.

Nämndens riskanalys för den interna kontrollen innefattar risker som kan kopplas till nämndens arbete med mänskliga rättigheter, risken för bristande tillgänglighet och AI-relaterade risker. Dessa har identifierats inom ramen för de kommungemensamma intern kontrollgranskningarna, och inte specifikt utifrån nämndens verksamhet. Riskerna finns i nämndens internkontrollplan och granskas kommungemensamt.

Genomgången av protokoll för granskningsperioden visar att nämnden vid augustisammanträdet informerades om en genomförd jämlikhetsanalys av verksamheten, vilket behandlas under avsnitt 4.2.2.3 i denna rapport. I övrigt visar inte protokollsgenomgången att nämnden har behandlat något annat ärende som har en direkt koppling till fullmäktiges policy för mänskliga rättigheter.

Under intervjuerna beskrivs att stadskontoret arbetar stödjande utifrån policyn. Samtidigt beskrivs att det kan vara en utmaning för stadskontoret att hitta ett sätt att leda, samordna och arbeta stödjande utifrån policyn med tanke på att även om stadskontoret besitter mycket kunskap kring arbetet med mänskliga rättigheter så saknas den specialistkompetens inom verksamhetsområdena som förvaltningarna besitter. En djupare förståelse för den specifika verksamhet som förvaltningen bedriver beskrivs hade möjliggjort ett mer riktat, och även efterfrågat, stöd till förvaltningen i implementeringen av policyn. Det beskrivs att fokus från stadskontoret ofta läggs på en mer övergripande nivå. Den hjälp som främst erbjuds avseende att samordna nämndernas arbete med policyn är vägledning i samband med planering och uppföljning genom kommunstyrelsens anvisningar till nämndernas budgetar och delårsrapporter samt årsanalyser.

Intervjuade efterfrågar mer samordning mellan förvaltningarna i form av olika forum för att kunna arbeta tillsammans över förvaltningsgränserna. Vidare efterfrågar intervjuade ett tydliggörande av vad det innebär för staden att arbeta rättighetsbaserat, vilket ska ske enligt fullmäktiges policy.

4.2 Uppföljning och intern kontroll

Genomför nämnderna en uppföljning av arbetet med policyn och följs resultatet av det upp inom ramen för den ordinarie mål- och verksamhetsuppföljningen och den interna kontrollen?

4.2.1 Bedömning

Enligt policyn ska nämnderna integrera policyns vägledande principer i verksamhetsuppföljningen. Uppföljningen av stadens arbete med policyn och resultatet av det ska enligt policyn ske inom ramen för den ordinarie mål- och verksamhetsuppföljningen och den interna kontrollen.

Eftersom nämnderna inte har omsatt och integrerat policyn i verksamheten så är det heller inte klarlagt genom granskningen att arbetet med policyn följs upp i enlighet med policyn. Dock bedrivs mycket verksamhet kopplat till att främja mänskliga rättigheter och detta följs under granskningsperioden upp i nämndernas delårsrapporter utifrån kommunstyrelsens anvisningar. På så vis följs arbetet upp inom ramen för den ordinarie mål- och verksamhetsuppföljningen i enlighet med policyn. Kommunstyrelsens anvisningar och därmed nämndernas uppföljning är dock utformade utifrån kommunstyrelsens uppsikt och inte utifrån nämndens ansvar att se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, vilket är nämndens ansvar enligt 6 kap. 6 § kommunallagen. Det saknas en systematik i planeringen och uppföljningen av policyn som säkerställer en röd tråd mellan planeringen av arbetet utifrån policyn och uppföljning av resultatet av arbetet i nämndernas delårsrapporter.

Granskningen visar vidare att nämnderna inte genomfört en uppföljning av arbetet med policyn inom ramen för den interna kontrollen under granskningsperioden.

4.2.2 Iakttagelser som ligger till grund för bedömning

4.2.2.1 Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

I gymnasie- och vuxenutbildningens delårsrapport 2024 omtalas fullmäktiges policy på flera ställen, både i relation till nämndens verksamhet inom nämndens prioriteringar, fullmäktiges mål och till ordinarie undervisning. Exempelvis står under rubriken ”Uppföljning av arbetet med prioriteringar” att värdegrundsarbetet har fortsatt prioriterats i nämndens verksamheter och riktade medel har tilldelats. Vidare står att detta arbete ligger i linje med Malmö stads policy för mänskliga rättigheter samt sammanfaller med kommunfullmäktigemålen ”Malmö stad arbetar för att stärka det förebyggande arbetet och minska brottsligheten” samt ”Malmö stad arbetar för att staden ska bli fri från segregation”.

Inom nämndens interna kontroll kommer arbetet med policyn följas upp per helår genom de risker i internkontrollplanen som på olika sätt kan anses vara kopplade till nämndens arbete med mänskliga rättigheter.

Genomgången av protokoll för granskningsperioden visar att nämnden vid sina sammanträden under granskningsperioden har behandlat flera rapporter som går att koppla till ett arbete för att främja mänskliga rättigheter. Dock benämns inte mänskliga rättigheter eller fullmäktiges policy för mänskliga rättigheter specifikt. Exempel på detta är rapporter som behandlas inom nämndens arbete med systematiskt kvalitetsarbete, vilka följer upp elevens upplevelse av sin utbildning och omfattar verksamheternas arbete med elevernas inflytande över utbildningen, läroplanernas demokratiuppdrag samt elevernas upplevelse av trygghet.

Avseende uppföljning lyfts under intervju att arbetet för att främja mänskliga rättigheter går in i grunduppdraget, och att all uppföljning av grunduppdraget på så vis innefattar en uppföljning av verksamhetens arbete för mänskliga rättigheter. Det beskrivs att det inte finns någon målkonflikt mellan nationellt regelverk, grunduppdraget och Malmö stads policy för mänskliga rättigheter, de utgår alla från samma principer och lagrum. Nämnden är skyldig enligt skollagen att följa upp verksamheter inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Eftersom det inte finns någon målkonflikt mellan statlig och kommunal styrning inom området så inkluderar det systematiska arbetet med mänskliga rättigheter inom ramen för grunduppdraget de vägledande principer som återfinns i policyn, enligt intervjuade.

Det beskrivs vidare att det inte är klarlagt på vilket sätt det går att redovisa en uppföljning av arbetet som görs inom verksamheten kopplat till de mänskliga rättigheterna som går bortom det som är en uppföljning av grunduppdraget samt hur arbetet med mänskliga rättigheter i fortsättningen och återkommande ska rapporteras. Det beskrivs som ett utvecklingsområde att kunna synliggöra det arbete som sker genom den ordinarie uppföljningen, så som det upplevs vara tänkt utifrån policyn. Det beskrivs att förvaltningen har lyft frågeställningar kring detta till stadskontoret.

4.2.2.2 Stadsbyggnadsnämnden

I nämndens budget 2024 anges att nämnden planerar att systematisera och utveckla jämlikhetsarbetet med utgångspunkt i Malmö stads policy för mänskliga rättigheter. Detta kopplas till nämndens arbete med stadsplanering. Förvaltningens arbete med att systematisera och utveckla jämlikhetsarbetet rapporteras vid nämndens sammanträde i april 2024.

I rapporteringen redovisas hur arbetet med jämlikhet och sociala frågor ska integreras och struktureras i planprocesserna för att skapa likvärdighet i arbetsätt och mål kopplat till social hållbarhet och jämlikhet. Nämnden beslutade att godkänna redovisningen av rapporten och gav förvaltningen i uppdrag att implementera föreslaget arbetsätt.

I korthet föreslogs att systematiskt integrera analys, mål och konsekvensbedömningar för jämlikhet och sociala frågor i planprocesserna. Systematiken beskrivs säkerställa att sociala perspektiv som bidrar till ökad hälsa, jämlik delaktighet i stadsplaneringsprocessen och fysiska strukturer för en jämlik användning av staden genomsyrar stadsplaneringen. Det beskrivs att stadsbyggnadsnämnden har ett antal verktyg för att arbeta med social hållbarhet och jämlikhet, men att det har saknats ett övergripande arbetsätt för hur dessa ska implementeras systematiskt i planeringsprocessen. Det beskrivs att systematiken ska ta hänsyn till och integrera relevanta ramverk som lagar, mål och policys, där Malmö stads policy för mänskliga rättigheter omtalas specifikt. Vidare står att systematiken skapar förutsättningar för att konkretisera Policy för mänskliga rättigheter, så att malmöbornas behov beaktas och att alla malmöbor, oavsett ålder och förutsättningar, har möjlighet att ge synpunkter och påverka beslut som rör dem.

I övrigt visar genomgången av protokoll för granskningsperioden att nämnden inte har behandlat något annat ärende som har en direkt koppling till fullmäktiges policy för mänskliga rättigheter.

I stadsbyggnadsnämndens delårsrapport 2024 omtalas fullmäktiges policy kopplat till uppföljningen av nämndens prioriteringar. Här beskrivs att systematiken som utvecklades för att integrera olika perspektiv för social hållbarhet i planeringsprocesserna kommer att testas och utvecklas i ett antal planer under 2024/2025. I beskrivningen av uppföljningen av fullmäktiges mål som riktas till verksamheten omtalas genomförandet av uppsökande myndighetsgemensam tillsyn inom ramen för Tryggare Malmö, vilket beskrivs som en del i nämndens rättighetsbaserade arbete.

Inom nämndens interna kontroll kommer arbetet med policyn följas upp per helår genom de risker i internkontrollplanen som på olika sätt kan anses vara kopplade till nämndens arbete med mänskliga rättigheter.

Under intervju beskrivs att uppföljning av arbetet med policyn sker utifrån kommunstyrelsens anvisningar för nämndernas delårsrapporter 2024. Detta handlar enligt intervju främst om att säkerställa individens rättigheter i staden

genom att lägga vikt vid att Malmöbon ska vara i centrum i verksamhetsuppföljningen. Att lägga vikt vid Malmöbon är en skrivning från den första av de fyra vägledande principerna i fullmäktiges policy och som återfinns i anvisningarna för nämndernas delårsrapporter 2024. Det uttrycks frågetecken om vad som mer skulle kunna följas upp och redovisas, utifrån att arbetet med mänskliga rättigheter ska ske integrerat och inte ha ett eget spår.

4.2.2.3 Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden

I hälsa-, vård- och omsorgsnämndens delårsrapport 2024 omtalas inte arbetet med mänskliga rättigheter. Under intervju beskrivs att arbetet inom området kommer att följas upp vid nämndens årsanalys 2024 med hänvisning till att det har gått för kort tid för att följa upp per delårsrapport.

Inom nämndens interna kontroll kommer arbetet med policyn följas upp per helår genom de risker i internkontrollplanen som på olika sätt kan anses vara kopplade till nämndens arbete med mänskliga rättigheter.

Av nämndens protokoll januari-oktober 2024 framgår att förvaltningen vid nämndens augustisammanträde har informerat om del två av en jämlikhetsanalys som förvaltningen genomfört. Jämlikhetsanalysen innefattar en intervjustudie med seniora Malmöbor födda utanför Norden. I rapportens tillhörande intervjustudie redogörs för att fullmäktiges policy för mänskliga rättigheter är ett bland flera skäl till att genomföra en jämlikhetsanalys inom äldreomsorgen. Vidare står att en viktig del i policyn för mänskliga rättigheter är det rättighetsbaserade arbetet. Att arbeta rättighetsbaserat beskrivs innebära att verksamheten sätter individens rättigheter i främsta rummet. Detta innebär att skifta perspektiv och se det offentliga – det vill säga exempelvis kommunen – som skyldighetsbärare och den enskilde som rättighetsbärare. De mänskliga rättigheterna är reglerade i socialtjänstlagen och i andra nationella lagar. Välfärdssamhället beskrivs vara ett resultat av de mänskliga rättigheterna och kärnan i nämndens uppdrag.

Det framgår av protokollet att nämnden inte fattade något beslut kopplat till presentationen av rapporten. Av rapporten framgår att förvaltningsledningen arbetar vidare med resultaten genom att besluta om åtgärdsförslagen samt prioritera och planera arbetet för utförandet av föreslagna åtgärder. I övrigt visar inte protokollsgenomgången över granskningsperioden att nämnden har behandlat något annat ärende som har en direkt koppling till fullmäktiges policy för mänskliga rättigheter.

Under intervjuerna beskrivs ett utvecklingsbehov avseende hur verksamheten på ett pedagogiskt sätt kan framställa det arbete som görs avseende att främja mänskliga rättigheter. Arbetet ses vara starkt sammankopplat till nämndens kärnverksamhet. Av intervjuerna framkommer att det finns en risk att det arbete som bedrivs med mänskliga rättigheter inte blir tydligt bland all den övriga rapporteringen som ska ske i samband med delårsrapport och årsanalys.

4.3 Kommunstyrelsens arbete med policyn

Har kommunstyrelsen uppsikt över samt leder, stödjer och samordnar kommunstyrelsen nämndernas arbete enligt policyn?

4.3.1 Bedömning

Av granskningen framgår att kommunstyrelsens arbete med att bedriva uppsikt samt leda, stödja och samordna i enlighet med policyn inte är helt tillräckligt.

Malmö stad har under flera år haft höga ambitioner med arbetet med mänskliga rättigheter, vilket har framgått av Malmö stads budgetar under flera år. Policyn om mänskliga rättigheter antogs för två år sedan. Detta till trots visar granskningen att nämndernas och kommunstyrelsens implementering av policyn fortfarande är i en uppstartsfas.

Granskningen visar att uppsikt framför allt bedrivs genom att upprätta anvisningar och ta del av rapportering av nämndernas verksamhet i samband med delårsrapport och årsanalys. Granskningen visar att det har skett en viss utveckling inom området, exempelvis genom uppdaterade anvisningar för nämnds- och bolagsbudget 2025. De slutsatser som framkom genom budgetuppdraget 2023 om att utreda formerna för stadens arbete mot rasism och för mänskliga rättigheter för att ytterligare kraftsamla och förbättra samordningen på området, kvarstår fortfarande.

Av granskningen framgår att samordning av nämndernas arbete bedrivs i olika nätverk, bland annat genom ett nätverk för personer på förvaltningar och bolag som har uppdrag inom området mänskliga rättigheter och/eller en samordnande roll, samt genom olika utbildningsinsatser och konferenser. Samtidigt framgår att nämndernas förvaltningar anser att de inte får tillräckligt stöd och ledning från kommunstyrelsen förvaltning avseende vad policyns vägledande principer och kravet på rättighetsbaserat arbetssätt innebär. Detta är en brist utifrån kommunstyrelsens ansvar enligt kommunallagen och policyns krav om att leda, stödja och samordna nämndernas arbete inom området.

4.3.2 Iakttagelser som ligger till grund för bedömning

Enligt 6 kap. 1 § kommunallagen ska kommunstyrelsen leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter samt ha uppsikt över nämnderna. I policyn för mänskliga rättigheter ger kommunfullmäktige ett särskilt ansvar till kommunstyrelsen att, utöver att ha uppsikt, även leda, stödja och samordna nämndernas arbete enligt policyn.

Utifrån policyn ställdes särskilda frågor i anvisningarna till nämndernas årsanalyser 2023. Samtliga nämnder svarade på dessa frågor:

1. Hur arbetar ni systematiskt för att säkerställa implementering och uppföljning av principerna i policyn i er verksamhet? Om ni inte har ett aktivt systematiskt arbete i nuläget, hur planerar ni för att utveckla det framåt?
2. Vilka möjligheter och utmaningar ser ni i arbetet med att omsätta de vägledande principerna på nämnds- och bolagsnivå, och på stadsövergripande nivå?

Nämndernas svar på den särskilda frågan sammanställdes och analyserades i en bilaga till Malmö stads årsredovisning 2023.

I Malmö stads budget 2023 fick kommunstyrelsen i uppdrag att, tillsammans med grundskolenämnden, arbetsmarknads- och socialnämnden och kultur- och fritidnämnden, brett utreda formerna för stadens arbete mot rasism och för mänskliga rättigheter så att det utformas på ett sätt där staden ytterligare kan kraftsamla och förbättra samordningen på området. Detta budgetuppdrag samordnades med hanteringen av den särskilda frågan i nämndernas årsanalys och Malmö stads årsredovisning.

Kommunfullmäktige beslutade om årsredovisningen och budgetuppdraget på sitt sammanträde den 23 maj 2024.

Slutsatserna som drogs i rapporteringen var bland annat att arbetet hade kunnat ske mer samordnat och systematiskt. Vidare framkom ett behov av att utveckla arbetet och analysen i nära samarbete med nämnderna, och att kommunstyrelsen, genom stadskontoret, kunde ta ett tydligare ansvar för samordningen av arbetet med mänskliga rättigheter och skapa förutsättningar för en gemensam förflyttning samt stödja nämnder och bolag i utvecklingsarbetet och uppföljningen. Utöver detta framkom att kopplingen mellan grunduppdraget och arbetet för att främja principerna i policyn behöver tydliggöras i de nämnder där mänskliga rättigheter är tydligt integrerade i grunduppdraget, genom

bland annat den lagstiftning som styr nämnderna. Detta för att kommunstyrelsen och kommunfullmäktige ska få överblick och kunna utforma styrningen för en gemensam förflyttning.

I tjänsteskrivelsen till återrapporteringen av budgetuppdraget 2023 har kommunstyrelsens förvaltning skrivit fram ett antal utgångspunkter i utformningen av det fortsatta arbetet för mänskliga rättigheter och mot rasism. Arbetet med det särskilda ansvaret för att leda, stödja, samordna och ha uppsikt organiseras utifrån sju olika komponenter för implementering. Samordningen av implementeringen sker i ett antal olika spår. Sammanfattningsvis så skulle det göras en förstärkning av rättighetsperspektivet i analys och uppföljning samt en förstärkning av arbetet med samordning och implementering. Ett antal prioriterade insatser skulle göras under 2024.

Av intervjuerna med nämndernas verksamheter framkommer att det efterfrågas ett tydligare stöd från de centrala samordnarna.

I kommunstyrelsens anvisningar för nämndsbudget och delårsrapporten 2024 under rubriken Malmöbon i centrum finns en hänvisning till att det finns en policy för mänskliga rättigheter. Det framgår att utgångspunkten vid planering och uppföljning av verksamheten ska vara att sätta Malmöborna i centrum. Särskilt ska det tas hänsyn till att Malmö stad ska vara tillgänglig för alla och att verksamheten ska bedrivas likvärdigt. Vid planering och uppföljning ska det även tas hänsyn till att Malmö stad ska skapa möjlighet till inflytande för Malmöborna i frågor som påverkar dem, samt att kommunikation om verksamhet och rättigheter ska ske på ett transparent och inkluderande sätt. Nämnderna ska särskilt beskriva om det finns faktorer som påverkat Malmöbornas likvärdiga tillgång till nämndens verksamhet och om vissa grupper av Malmöbor påverkats särskilt av verksamhetens utveckling. All individbaserad statistik ska om möjligt vara könsuppdelad.

I de granskade nämndernas budgetar och delårsrapporter framgår att nämnderna följer anvisningarna men förvaltningarna beskriver under intervju att de anser det som utmanande att via dessa dokument tydligt kommunicera arbetet som sker utifrån policyn.

I granskningen har det framkommit synpunkter på bristande kommunikationsinsatser efter kommunfullmäktiges beslut om policyn. I revisionens grundläggande granskning av kommunstyrelsen för 2023 har det noterats att det ännu detta år fanns kvar hänvisningar på Malmö stads hemsida till de utvecklingsplanerna som upphävdes 1 oktober 2022.

Kommunstyrelsens förvaltning har skapat ett flertal nätverk med nämnder och bolag. Bland annat finns kvalstratnätverket där kvalitetschefer eller liknande i de olika nämndernas verksamheter samlas 6-8 gånger per år för att bland annat föra dialog om mål- och verksamhetsuppföljningen på en övergripande nivå. Det finns även ett kvalstratnätverk för medarbetare som genomför arbetet och rapporteringen på en mer praktisk nivå. Under 2024 har uppföljning och rapportering i allmänhet funnits med på dagordningen vid de flesta mötena, uppföljning av mänskliga rättigheter vid ett tillfälle och den särskilda frågan i årsanalysen 2023 vid ett tillfälle.

För frågor kring mänskliga rättigheter finns även ett nätverk anpassat till ansvarsfördelningen i policyn. De centrala samordnarna på stadskontoret samlar personer på förvaltningar och bolag som har uppdrag inom området mänskliga rättigheter och/eller en samordnande roll. Det beskrivs att mötena med nätverket har använts för att bland annat skapa kontaktytor och diskutera utmaningar och prioriteringar samt olika roller i staden. Det beskrivs även att stadskontoret har kontinuerlig kontakt med personer på förvaltningarna i mindre sammanhang, exempelvis genom referensgrupper och i diskussioner. Nätverket har en gemensam samverkansyta på Teams som främst ändvänder för att sprida tips om relevanta föreläsningar, utbildningar och goda exempel.

Inom Malmö stad anordnas även spridningskonferenser där syftet är att samla medarbetare för att inspireras, lyssna, få kunskap och nätverka kring mänskliga rättigheter. Under 2024 har en spridningskonferens anordnats. Här presenterade flera förvaltningar pågående verksamhet inom staden som syftar till att främja mänskliga rättigheter.

Under 2024 genomfördes en workshop med länsstyrelsen om rättighetsbaserat arbete i kommunal kontext. I utvärderingen framkom att det var en uppskattad workshop och att deltagarna både behövde och ville arbeta vidare med arbetsättet. Det fanns ett intresse av att arbeta vidare på detta sätt men det finns en begränsning i hur mycket stadskontorets centrala samordnare för stadens arbete med mänskliga rättigheter kan arbeta med de olika nämndernas verksamheter.

I anvisningarna för nämnds- och bolagsbudget 2025 har det tillkommit ett nytt avsnitt där nämnder och bolag ska beskriva arbetet med policyn. Bland annat ska nämnder och bolag beskriva utvecklingsarbetet för att stärka det systematiska arbetet med mänskliga rättigheter.

Stadsrevisionens uppdrag

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Malmö granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna i revisorskollegiet och de sakkunniga revisorerna på revisionskontoret.

Utifrån resultatet i granskningen lämnas ofta rekommendationer till de granskade nämnderna och bolagen. Rekommendationer lämnas när revisorerna ser brister i verksamheten och syftar till att förbättra verksamheten. Stadsrevisionen följer upp om nämnden eller bolaget har genomfört åtgärder för att följa revisorernas rekommendationer.

Fördjupade granskningar rapporteras i sin helhet i enskilda rapporter som publiceras på [Stadsrevisionens hemsida](#). För varje nämnd och bolag skrivs dessutom en årsrapport som sammanfattar det gångna årets granskning och ger de förtroendevalda revisorerna underlag för sin ansvarsprövning utifrån kommunallagen.

Granskningsansvariga

Revisorskollegiets styrgrupp KS: Kent Andersson (sammankallande), Åke Christiansson, Christer Ekelund, Pia Landgren och Anneli Philipson